

دلیل علاقه انگلیس به تحولات عشایر

۲۹ مهر ۱۴۰۱ ساعت ۱۴:۰۹

عشایر در نزدیکی چاه‌های نفت این شرکت در جنوب ایران زندگی می‌کردند و از این رو شرکت نفت ایران و انگلیس با حمایت و پشتیبانی از عشایر می‌کوشید مانع هضم شدن ایشان در زیر کنترل دولت مرکزی شود.

یکی از گروه‌های مهمی که انگلیس توانست منافع نفتی خود در جنوب ایران را توسط آنان حفظ کند، عشایر بودند. عشایر، بارها و به حیل‌های مختلف، به عاملی جهت تامین خواسته‌های انگلیس تبدیل شدند. انگلیس، توانست با وعده‌های دروغین، از آنها استفاده ابزاری کند و در نهایت به هیچ یک از وعده‌های خود عمل نکرد.

«در تابستان سال ۱۹۲۴، نشانه‌هایی از ناآرامی در جنوب ایران مشاهده شد. لرها به دنبال کشته شدن سران خود در می ۱۹۲۴ همچنان سرکشی و نافرمانی می‌کردند. بختیاری‌ها نیز شاکه و ناراضی بودند؛ به خصوص پس از اینکه شرکت نفت انگلیس-ایران، فریبشان داد و کمتر از میزان مقرر به آنها پرداخت کرد. موری در یکی از گزارش‌های خود می‌نویسد که یکی از خبرنگاران آمریکایی که به مدت شش هفته در میان عشایر بختیاری در جنوب زندگی کرده، با دبلیو. سی. فیرلی، مدیر شرکت نفت انگلیس - ایران در تهران، ملاقات کرد و فیرلی اشتباهاً فکر کرد که این خانم بریتانیایی است. فیرلی به خانم هریسون چنین گفت: شرکت نفت انگلیس - ایران علاقه وافری به تحولات عشایر بختیاری دارد، چرا که این عشایر در نزدیکی چاه‌های نفت این شرکت در جنوب ایران زندگی می‌کنند و به همین دلیل است که این شرکت با حمایت و پشتیبانی از ایشان می‌کوشد مانع هضم شدن ایشان در زیر کنترل دولت مرکزی شود.» آقای فیرلی، [در گفتگو با خانم هریسون] آشکارا اقرار کرده بود که شرکت نفت انگلیس و ایران، توانست با دادن قول ۳ درصد درآمدهای شرکت نفت بختیاری سر آنها بگذارد. این شرکت به همراه شرکت فرست اکسپلوریشن، دو شرکت فرعی شرکت مادر به حساب می‌آیند. اما بختیاری‌ها به جای ۳ درصدی که بر اساس قرارداد فکر می‌کردند می‌گیرند، تنها درصد اندکی از درآمدهای شرکت را کسب می‌کنند.»

منبع: محمدقلی مجد، از قاجار به پهلوی ۱۲۹۸-۱۳۰۹ بر اساس اسناد وزارت خارجه آمریکا، مترجمین سیدرضا مرزانی، مصطفی

امیری، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۹، ص ۳۰۹

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/48960/عشایر-تحولات-انگلیس-علاقه-دلیل>